

נובמבר 2019

טיטת מדיניות לטיפול בסוגיית אופניים וקורקינטים ברכבות הנוסעים

להתייחסות הציבור

1. רקע

1.1. בשנים האחרונות מתרחשים שני תהליכים במקביל: **מצד אחד**, עולה הביקוש לנסיעה ברכבת, באופן שיוצר צפיפות הולכת ומחריפה ברכבות, במיוחד בשעות השיא, שגם הן הולכות ומרחבות. **מצד שני**, מתרחב השימוש באופניים וקורקינטים חשמליים, כאמצעי תחבורה אישי בכלל, וכאמצעי תחבורה משלים לנסיעה ברכבת בפרט.

1.2. התוצאה:

1.2.1. עליה חדה ורצופה במספר נוסעי הרכבת המעלים עמם לרכבת אופניים וקורקינטים מסוגים שונים;

1.2.2. הכנסת אופניים וקורקינטים לקרונות הנוסעים שאינם מותאמים לכך, באופן הגורם שורה של מפגעים הפוגעים מהותית בנוחיותם ובבטיחותם של כל נוסעי הרכבת, במיוחד בשעות השיא:

1.2.2.1. מפגעים בתחנות:

- נסיעה באופניים וקורקינטים (למרות שהדבר אסור) תוך סיכון יתר הנוסעים בתחנה, במיוחד בשעות השיא;
- הובלת אופניים וקורקינטים במעליות, בדרגנועים, במעברים וברציפים באופן שעלול לפגוע פיזית בנוסעים אחרים, במיוחד בשעות השיא;
- גרימת עיכובים ואיחורים משמעותיים לרכבות:
- בשל עיכוב הנוסעים העולים לרכבת והיורדים ממנה, עד להורדת האופניים מן הרכבת;
- בשל משך זמן העלאת האופניים והקורקינטים לרכבות העמוסות, לאחר עליית הנוסעים;
- בשל הוספת מפגע פיזי לרציפים העמוסים, הגורמת האטה נוספת לתנועת הנוסעים ברציפים;

- בשל הפרעה מהותית להעלאת נכים בכיסאות גלגלים לרכבות ולהורדתם מהן, בשל חסימת דלתות, מעברים ורמפות בקרון הנכים.

- גרימת עיכובים ואיחורים לרכבות נוספות ברחבי הרשת ("אפקט הדומינו").

1.2.2.2. מפגעים ברכבות:

- פגיעה פיזית בנוסעים בעת העלאת אופניים וקורקינטים לרכבות והורדתם מהן;

- חסימת מעברים, מדרגות, רמפות ובעיקר דלתות (לרבות בשל נעילת אופניים וקורקינטים למעקות וידיות ליד הדלתות) באופן הגורם מפגע בטיחותי חמור ומפריע לתנועת הנוסעים בתוך הקרון, לעלייתם לרכבת ולירידתם ממנה;

- חסימת הגישה לרמפת הנכים בקרון הנכים (לרבות בשל נעילת אופניים וקורקינטים תוך חסימת הרמפה), חסימת הגישה לשירותי הנכים ולמקומות ישיבה לנכים וכן חסימת המעבר בדלתות הקרון, באופן המפריע ואף מונע עליה של נכים בכיסאות גלגלים לרכבות וירידתם מהן ושימוש נאות בקרון הנכים;

- חשיפת רכבת ישראל לסיכוני ציות ספציפיים בנוגע לזכויות הנסיעה ברכבת של נכים;

- חסימת הגישה למתקנים שונים בקרון (כולל ארון רופא) באופן הפוגע בבטיחות הנוסעים.

1.2.3. פגיעה משמעותית ביכולתם של נוסעים בעלי מוגבלות לעשות שימוש ברכבות, שהן אמצעי התחבורה הציבורית הזמין היחיד עבורם לתנועה ביו-עירונית.

2. מטרת המדיניות

2.1. מטרתה של מדיניות זו להבטיח את רמת השירות והבטיחות עבור כלל נוסעי הרכבת ואת זכויותיהם על פי דין של הנוסעים הנכים בפרט.

זאת, תוך הבאה בחשבון של האינטרס הציבורי שיש בשימוש בכלי תחבורה אישיים (אופניים, קורקינטים וכיו"ב) למקטע ה-last mile שבין נקודות המוצא והיעד של הנוסע לבין תחנת הרכבת הקרובה אליהן.

2.2. מסמך זה איננו עוסק במגוון הפתרונות הפיזיים האפשריים לאחסנת אופניים בתחנות הרכבת או להובלתם ברכבת באמצעות מתקנים או קרונות המיועדים ומותאמים לכך,

אלא בניהול המצב הנתון, שבו – מצד אחד – הרכבות אינן ערוכות לקליטת אופניים וקורקינטים בנתוני הצפיפות הקיימים, ומצד שני, מספר האופניים והקורקינטים עולה בהתמדה, תוך פגיעה בשירות, בבטיחות ובזכויות הנכים.

2.3. רכבת ישראל, כמפעילת מסילת הברזל הארצית וכאמונה על מתן שירות ציבורי מובהק, כפופה להוראות דין ורגולציה ולעקרונות המשפט המנהלי, ובהם החובה לקבוע את מדיניותה תוך עמידה במבחני מידתיות, תכליתיות וסבירות.

2.4. לפיכך, מטרתה של מדיניות זו לאפשר ככל הניתן את העלאתם של אופניים וקורקינטים לרכבות באופן אשר לא יפגע בשירות ובבטיחותם של יתר הנוסעים או בזכויותיהם על פי דין של הנוסעים בעלי המוגבלות.

3. הוראות המדיניות

3.1. אופניים

3.1.1. הכנסת אופניים לתחנות הרכבת והעלאתם לרכבות – מותרת רק בתנאים אלו:

3.1.1.1. בשעות השיא (כהגדרתן להלן), ככלל, אין להכניס אופניים אלא ככבודה בלבד, כאשר הם מקופלים ומונחים בתוך תיק נשיאה סגור בלבד.

3.1.1.2. בשעות השפל (כהגדרתן להלן) מותרת הכנסת אופניים מכל סוג למעט אופניים בעלי גלגלי "בלון".

3.1.1.3. אלה שעות השיא:

בימים א'-ה':

06:00-09:00

15:00-19:00

3.1.1.4. אלה שעות השפל:

בימים א'-ה':

00:00-06:00

09:00-15:00

19:00-00:00

בימי ו' וערבי חג:

כל שעות הפעילות

בימי חול המועד וימי שבתון:

כל שעות הפעילות.

במוצאי שבת, חג, ימי חול המועד וימי שבתון:
כל שעות הפעילות, עד השעה 06:00 למחרת

3.1.2. הכנסת אופניים, שלא בהתאם לתנאים המפורטים לעיל, לתחנות או לרכבות, אסורה.

3.1.3. נוסע שיפעל בניגוד לאיסור האמור – יידרש להוציא את האופניים מן התחנה או מן הרכבת, לפי העניין.

3.1.4. יש לפעול בהתאם להוראות אנשי הצוות בתחנות וברכבות.

3.1.5. נוסע שיפעל בניגוד להוראות אלה – יורחק מן הרכבת ו/או מן התחנה.

3.2. קורקינטים

3.2.1. הכנסת קורקינטים לתחנות והעלאתם לרכבות – מותרת בתנאים אלו:

3.2.1.1. **מותרת הכנסת קורקינטים** העומדים בכל תנאים אלה:

- קורקינט מתקפל.
- קורקינט שאינו מתקפל – דינו כדין אופניים;
- בעל כידון יחיד (ולא כפול);
- ללא מושב.
- קורקינט המצוייד במושב – דינו כדין אופניים;
- אורך מקסימלי, מגלגל לגלגל – 120 ס"מ;
- רוחב מקסימלי של קרש/משטח הדריכה – 20 ס"מ.

קורקינט שאינו עומד באחד התנאים דלעיל – דינו כדין אופניים.

3.2.1.2. הכנסת קורקינט לתחנה והובלתו **עד לרכבת** – מותרת במצב פתוח.

3.2.1.3. **הרכיבה** על קורקינט בתחומי התחנה – אסורה.

הובלת קורקינט בדחיפה בלבד, תוך כדי הליכה – מותרת.

3.2.1.4. העלאת קורקינט **לרכבת** מותרת **במצב מקופל בלבד**.

3.2.1.5. יש להניח את הקורקינט המקופל במקומות המיועדים למטען אישי, מבלי להפריע לגישה לדלתות, מתקנים ומעברים ומבלי להפריע לנוסעים, לבטיחותם ולנוחותם.

3.2.1.6. אין להעלות קורקינט לקרון המסומן כקרון נגיש לנכים ואין להניח קורקינט באזור ישיבה המסומן כמיועד לנכים;

3.2.1.7. יש לפעול בהתאם להוראות אנשי הצוות בתחנות וברכבות.

3.2.1.8. נוסע שיפעל בניגוד להוראות אלה – יורחק מן הרכבת ו/או התחנה.

3.3. אמצעים אחרים המשמשים לתחבורה אישית

3.3.1. דינו של כל אמצעי אחר המשמש לתחבורה אישית, שגדלו כגודל קורקינט או קטן ממנו – כדין קורקינט.

3.3.2. דינו של כל אמצעי כאמור שגדלו אופניים או קטן מהם – כדין אופניים.

3.3.3. הכנסת אמצעי כאמור, הגדול מאופניים, לתחנות או לרכבות – אסורה.

3.3.4. הכנסת אמצעי כאמור, המונע באמצעות מנוע בעירה פנימי או בכל אמצעי אחר שאיננו סוללה חשמלית או כוח פיזי – אסורה.

4. תחילת המדיניות ופרסומה

4.1. תחילתן של הוראות מדיניות זו, מיום _____.

4.2. מדיניות זו תפורסם לציבור, תוך מתן זמן סביר להתארגנות ליישומה.

4.3. פקידי רכבת (כמשמעם בפקודת מסילות הברזל [נוסח חדש], התשל"ב-1972), הפועלים מטעם רכבת ישראל, יעשו שימוש בסמכויותיהם, לשם אכיפת הוראות מדיניות זו, במיוחד בתקופה הראשונה לאחר יישומה בפועל, בשים לב לעקרונות המידתיות והסבירות של הדין המנהלי.

5. בחינת המדיניות ותיקופה

5.1. במהלך ששת החודשים הראשונים החל מתחילת יישומה של מדיניות זו ומעת לעת, אף לאחר מכן, תבחן ותמדוד רכבת ישראל את השפעת יישומה על השירות, הבטיחות, שמירת זכויותיהם של נוסעים נכים ושביעות רצון הנוסעים בכלל.

5.2. בהתאם לכך, ובהתאם להשפעתם של אמצעים ושירותים רלוואנטיים שיוקנו או יונהגו בתחנות ובסביבתן וברכבות עצמן, תשקול רכבת ישראל אם לשנות מדיניות זו.